

Diplomatické právo

P V P 2020

Diplomatické právo a diplomacie

- **Diplomacie v širším smyslu:** realizace vztahů mezi státy, zejména politických, **vyjednávání jako metoda**
  - mnohostranná a dvoustranná diplomacie
  - vnitrostátní kompetence ministerstva zahraničních věcí, *šéf diplomacie* ve státě: ministr zahraničních věcí
- **Diplomatické vztahy v užším smyslu:** **institucionalizované právní vztahy mezi státy**
  - diplomatické styky, zvláštní orgány

Historie diplomatických vztahů 1

- utváření států – vztahy mezi nimi
- původně: stát = panovník
- zmocněnci místo samotných panovníků
- Řecko, Řím
- delegace: legatus, orator, nuncius
- dosud vše ad hoc – jednorázová pověření
- **stálí (dlouhodobí) zástupci: od XV. (XVII.) století**

Historie diplomatických vztahů 2

- moderní mezinárodní právo: **ius legationis** (aktivní a pasivní právo vyslanecké)
- výsady a imunity
- XIX. století: vydělování **konzulů**, počátky **mnohostranné diplomacie** (Vídeňský kongres, válečné právo poč. XX. stol.)

Historie diplomatických vztahů 3

- poslání diplomacie: realizace zahraniční politiky státu, každodenní operativní činnost (viz funkce diplomatické mise)
- zahraniční politika: i linie nestátní (nevládní organizace)
- typy reprezentace:
  - stálé
  - ad hoc
  - přímý styk ústavních činitelů

Diplomatické a konzulární styky

- Oddělení

- **diplomatických styků** (realizace zahraniční politiky státu)
- **konzulárních styků** (správní a občanskoprávní agenda) (nepolitická oblast)

Mezinárodní kodifikace

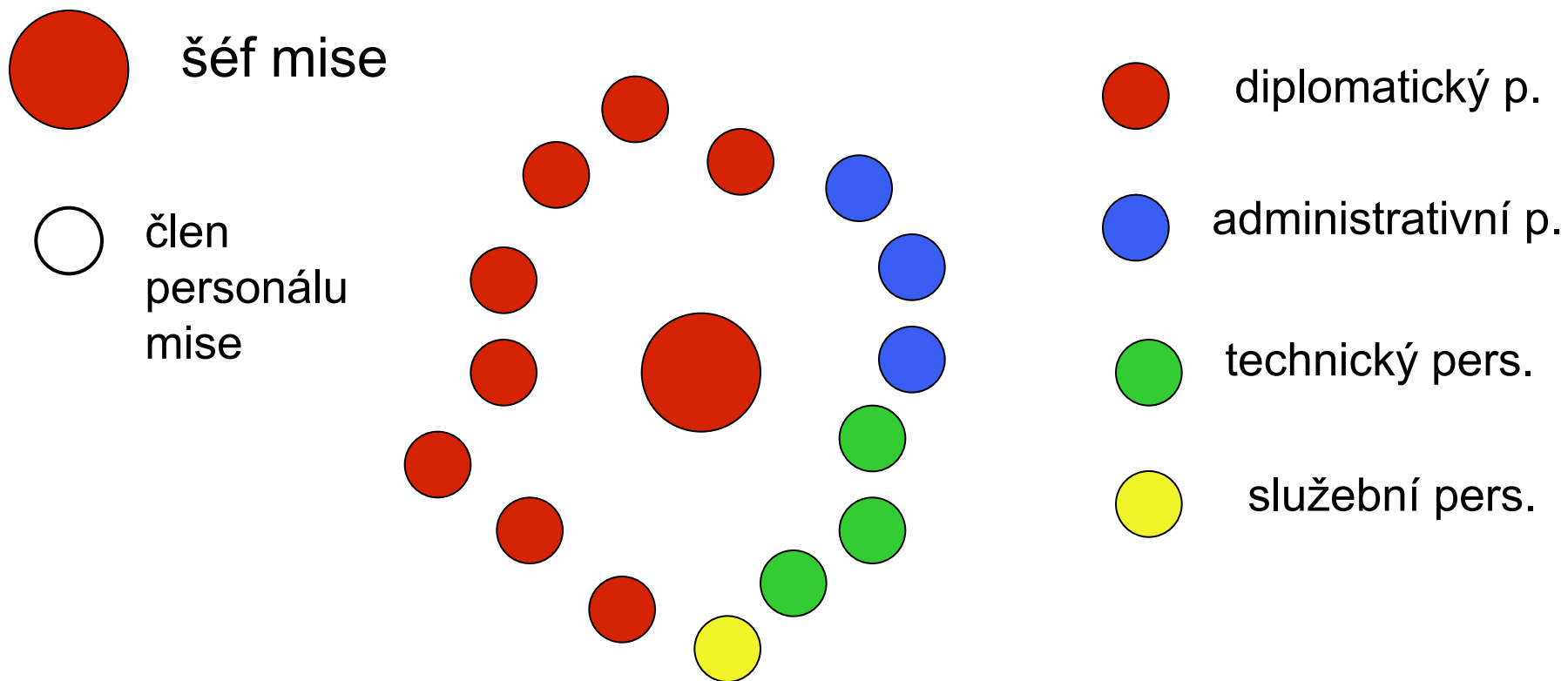
- **1961: Vídeňská úmluva o diplomatických stycích**
- **1963: Vídeňská úmluva o konzulárních stycích**
- **1969: Vídeňská úmluva o zvláštních misích**
- **Mezinárodní obyčej** nadále reguluje:
  - mezi stranami úmluv: instituty neupravené úmluvami
  - vůči nesmluvním státům: vše

Funkce diplomatické mise

- **représenter** (zastupovat svůj stát)
- **protéger** (chránit zájmy státu a občanů)
- **négociier** (vést jednání)
- **informer** (sbírat informace)
- podporovat přátelské vztahy

Struktura diplomatické mise

Třídy a hodnosti

- **šéfové misí – funkce** - třídy navenek:
  - **velvyslanci** – nunciové (akred. u hlav států)
mimořádný a zplnomocněný velvyslanec
  - **vyslanci** – internunciové (u hlav států)
  - **chargés d`affaires** (akreditováni u MZV)
- **hodnosti domácí, používané i na misích:**
  - velvyslanec
  - rada-vyslanec
  - velvyslanecký rada (seniorní diplomat)
  - I. až III. tajemník (juniorní diplomaté)
  - attaché

Ustavení diplomatické mise

- **šéf mise: agrément** na základě předchozí žádosti přijímajícímu státu
  - lze odmítnout bez uvedení důvodů
  - akreditace (pověření)
- šéf mise **pro více států**
- **více států pověří společného** šéfa mise
- zastupování v mezinárodních organizacích
- **členové** dipl. personálu: volně jmenovaní, **občané vysílajícího** (nikdy ne přijímajícího) státu

Ustavení diplomatické mise

- **Diplomatická mise = zastupitelský úřad = velvyslanectví (vyslanectví) = ambasáda**
- **šéf mise:** musí získat **agrément** na základě předchozí žádosti *přijímajícímu* státu
  - lze odmítnout bez uvedení důvodů
  - akreditace (pověření)
- **pověřovací listiny** vystaví hlava *vysílajícího* státu = odevzdání hlavě *přijímajícího* státu: převzetí funkce

Persona non grata

- **přijímající stát** může prohlásit šéfa mise nebo člena dipl. personálu **za nežádoucího**
  - kdykoli
  - *bez uvedení důvodů*
  - = vyhoštění
  - i před příjezdem
  - *lhůta pro opuštění území*
- přestane požívat výsad a imunit
- reakce vysílajícího státu: příp. **retorze**, nic jiného
- tento spor lze řešit jen **jednáním** (není právní)
- **KONZ-PXE 291018**

Diplomatický a konzulární sbor, doyen

- Diplomatický sbor = Corps diplomatique = **CD**
- Konzulární sbor = Corps consulaire = **CC**

- **Doyen:** hodností a pořadím nejstarší diplomatický zástupce
  - téměř výhradně protokolární funkce

Komunikace MZV – ZÚ

Verbální nóta (ČR – DK)

- Ministerstvo zahraničních věcí projevuje úctu královskému dánskému vyslanectví a má čest sdělit mu toto:

...(vlastní text)

- Ministerstvo zahraničních věcí používá této příležitosti, aby znovu ujistilo královské dánské vyslanectví o své hluboké úctě.
- V Praze dne 25. října 1962.

Odpověď na verbální nótu (DK – ČR)

- Královské dánské vyslanectví Praha
- Královské dánské vyslanectví projevuje úctu ministerstvu zahraničních věcí a má čest mu sdělit toto:

.....(*text*)

- Královské dánské vyslanectví používá této příležitosti, aby znovu ujistilo ministerstvo zahraničních věcí o své hluboké úctě.
- V Praze dne 25. října 1962.

Pasuguan ng Pilipinas

Prague

Embassy of the Philippines

MZV-ČR, PODATELNA	
Datlo:	Veľa:
17-08-2012	
c. 113983	Prílohy: 01.
Oddel.: ONEV	Ref.:

NV-127-PHL-2012

The Embassy of the Republic of the Philippines presents its compliments to the Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic and has the honor to transmit, herewith, a copy of the Final Closure Order, dated 28 October 2011, on all programs of the **International Academy of Management Economics (IAME)**, issued by the Commission on Higher Education of the Republic of the Philippines.

The Embassy wishes to notify all the relevant authorities of the Government of the Czech Republic of the said Order in order to protect the welfare of Czech nationals who may be misled into applying at the said institution.

The Embassy of the Republic of the Philippines avails itself of this opportunity to renew to the Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic the assurances of its highest consideration.

Prague, 14 August 2012

The Ministry of Foreign Affairs

Prague, Czech Republic

Attention: The Diplomatic Protocol

Výsady diplomatické **mise**

- **pomoc** při získávání místností, ubytování
- všemožné **usnadnění výkonu funkcí** mise
- vyvěšovat vlajku a státní znak (mise, dp)
- **nedotknutelnost místností**, archivů a písemností – zákaz vstupu
- **ochrana proti vniknutí**, poškození, újmě důstojnosti – mise, dopravní prostředky
- **daňová imunita** = hmotně právní
- **svoboda spojení**, diplomatická pošta nedotkn.
- diplomatický **kurýr**

Výsady a imunity

- **výsady hmotně právní**
- **imunity procesně právní (kromě daňové)**
- **nositel:**
  - **mise (úřad)**
  - **člen mise (osoba)**

Imunity diplomatické mise - 1

- **Nedotknutelnost**
  - místností a pozemků mise
  - archívů, písemností a úř. korespondence
  - ochrana mise
- **Místnosti a majetek, vozidla – imunní proti**
  - prohlídce
  - zabavení, exekuci

Imunity diplomatické mise - 2

- **Daňová imunita**
  - daně a dávky
  - včetně poplatků za víza aj.
  - kromě placených služeb
- **Nedotknutelnost diplomatické pošty**
  - zadržení, otevření
  - zásilky, kurýr
- **Ochrana spojení mise s ústředím**

Imunity členů dipl. mise - 1

- **Nedotknutelnost osoby člena mise**
  - zatčení, zadržení
  - útoky x osobě, svobodě, důstojnosti
  - vč. *soukromého obydlí* a majetku
- **Vynětí z jurisdikce**
  - trestní (absolutní)
  - civilní a správní (dipl. zást. – absolutní s výjimkami v případech soukromých kauz, ATP – funkční)
  - svědek
  - exekuce

Imunity členů dipl. mise - 2

- **vynětí ze sociálního zabezpečení (pojištění)**
- **daňová imunita:**
  - netýká se nepřímých daní (ale...)
  - výjimky pro soukromé věci
- **bezcelní dovoz**
  - potřeby mise, osobní potřeby, domácnost
  - osobní zavazadlo: prohlídka (ano – ne)
  - platí i pro členy rodiny
- **služební personál:** všude funkční imunita, daňová imunita: jen- mzda

Imunity členů dipl. mise - 3

- **svoboda pohybu a pobytu na území přijímajícího státu**
- **zřeknutí se imunity**
  - **jen vysílající stát! (tj. MZV)**
  - **výslovně**
  - **výslovně pro exekuci**
  - **imunity se nemůže vzdát sama osoba**

Ukončení funkce dipl. zástupce

- **sdělením vysílajícího státu**, že funkce skončila
- **sdělením přijímajícího státu** že neuznává dipl. zástupce jako člena mise – persona non grata
- **přerušením diplomatických styků**
  - **svěření ochrany zájmů třetímu státu (zastupuje nás)**
  - **převzetí dočasné ochrany třetího státu (my zastupujeme jeho)**